Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000045555

Datum
23 januari 2025

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met
BZK/CZW, JenV, OCW, VWS, EZ, Fin

Bijlage
1

Aan stasBZK
Van DGDOO/DS

nota

Kamerbrief Online leeftijdsverificatie (moties Ceder Six Dijkstra) n.a.v. CD Online Kinderrechten 19 december jl.

Aanleiding

Tijdens het Commissiedebat Online Kinderrechten van 19 december jl. heeft u een aanvullende brief toegezegd.[1] Deze brief bevat de uitleg hoe de moties Ceder (CU)/Six Dijkstra (NSC) zullen worden uitgevoerd. De moties verzoeken de regering om, waar een wettelijke leeftijdsgrens geldt, online leeftijdsverificatie op een privacyvriendelijke manier (bijv. met Zero Knowledge Proof) wettelijk te borgen.[2] Deze conceptbrief is bijgesloten bij deze nota.

Geadviseerd besluit

Graag akkoord op de inhoud van de brief en op verzending van de brief aan de Kamer.

Kern

- Aan de Kamer is toegezegd om de brief uiterlijk 31 januari aan de Kamer te verzenden.
- In deze brief gaat u in op de moties die in mei en oktober 2024 door Ceder en Six Dijkstra zijn ingediend.
- De motie Ceder/Six Dijkstra (36 531, nr. 20 oktober 2024) heeft de regering verzocht om privacyvriendelijke en betrouwbare leeftijdsverificatie voor online gokken en voor websites met pornografische content wettelijk te borgen. Dit in aanvulling op de motie Ceder/ Six Dijkstra (26 643, nr. 1163, mei 2024) om bij wettelijk noodzakelijke leeftijdsverificatie bij verkoop of gebruik van online diensten wettelijk te borgen dat de online leeftijdsverificatie op een dusdanige manier gebeurt dat de privacy gewaarborgd blijft (bijvoorbeeld zero knowledge identity proof)
- In de brief zegt u dat de moties niet worden afgedaan, maar dat u op de voortgang van de moties blijft terugkomen.
- In de brief worden de volgende punten toegelicht:

[1] Stas BZK heeft in het Commissiedebat Online Kinderrechten op 19 december 2024 toegezegd een brief aan de Kamer toe te zenden, voor eind januari met uitleg over hoe de moties uitgevoerd gaan worden en om wettelijk, nationaal te borgen wat al strafbaar is, door middel van leeftijdsverificatie. Voorzitter vatte het als volgt samen: uitgebreide brief over een wetsvoorstel tot nationale borging leeftijdsverificatie.
[2] Zie achtergrond op pp. 2 en 3.

- Gezien de specifieke afweging die per situatie nodig is, leent een sectorale wet zich beter voor het stellen van eventuele eisen aan online leeftijdsverificatie dan een centrale wet. De verantwoordelijke bewindspersoon dient zelf de afweging te maken wat in een specifieke praktijk waarvoor een wettelijke leeftijdsgrens geldt (bijv. online alcoholverkoop) passend is. In de brief wordt in de tabel verder uitgewerkt wat reeds is geregeld m.b.t. wettelijke leeftijdsgrenzen en online leeftijdsverificatie bij de in de motie genoemde praktijken.
- Daarnaast speelt dat er momenteel nog geen duidelijke oplossing is. De techniek ontwikkelt zich snel, maar is nog niet voldoende volwassen. En er bestaan nog geen breed geaccepteerde standaarden voor online leeftijdsverificatie. Hoewel andere departementen momenteel wel voornemens hebben om aanvullende eisen te stellen aan online leeftijdsverificatie, is nog niet volledig uitgewerkt hoe de eisen en het toezicht daarop vorm moeten krijgen.
- In het Kader van de Digitale dienstenverordening (DSA) zijn richtlijnen en een leeftijdsverificatie-app door de Europese Commissie in ontwikkeling.
- In de brief zegt u toe deze ontwikkelingen scherp in de gaten te houden en uw collega-bewindspersonen te ondersteunen door mogelijke handvatten te bieden om eisen aan online leeftijdsverificatie te kunnen stellen in sectorale wetgeving. Om expertise, kennis en kunde te verzamelen zegt u toe om in het eerste kwartaal van 2025 een expertsessie op dit onderwerp te organiseren.
- Ook biedt u de Kamer aan om een technische briefing hierover te organiseren. De Tweede Kamer beslist uiteindelijk zelf of zij hiervoor een technische briefing willen aanvragen.

Achtergrond

Motie Ceder/ Six Dijkstra (16643, nr. 11630), 14 mei 2024	gehoord de beraadslaging, constaterende dat er een afwegingskader leeftijdsverificatie is ontwikkeld om ontwikkelaars te helpen om te komen tot een adequate vorm van leeftijdsverificatie voor hun online product of dienst; constaterende dat «self-declaration» (gebruikers die zelf hun leeftijd of geboortedatum mogen invullen) of «age estimation» (de leeftijd wordt geschat op basis van biometrische kenmerken en/of gedragsgegevens) niet geschikt zijn als middel voor leeftijdsverificatie; constaterende dat voor het online kopen van alcohol, het gebruik van BNPL-dienstverlening, online gokken en het gebruik van sociale media platforms nu reeds leeftijdsvereisten zijn vastgelegd die in de praktijk via «self-declaration» of «age estimation» grootschalig worden omzeild; verzoekt de regering wettelijk te borgen waar wettelijk noodzakelijke leeftijdsverificatie bij verkoop of gebruik van online diensten aan moet voldoen op een dusdanige manier dat de privacy gewaarborgd blijft (bijvoorbeeld zero knowledge identity proof).

Motie Ceder/ Six Dijkstra , 9 oktober 2024	Gehoord de beraadslaging, constaterende dat de motie-Ceder/Six Dijkstra over het wettelijk borgen van vereisten voor leeftijdsverificatie bij verkoop of gebruik van online diensten (26 643, nr. 1163) met bijna Kamerbrede steun is aangenomen; constaterende dat wetstrajecten voor leeftijdsverificatie voor online alcoholverkoop en «buy now, pay later»-diensten momenteel in voorbereiding zijn en het kabinet in Europa aandacht vraagt voor leeftijdsverificatie voor socialemediadiensten; overwegende dat ondanks de schadelijkheid minderjarigen in Nederland nog makkelijk toegang hebben tot websites voor online gokken of met pornografische content, terwijl in landen als Spanje, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk dergelijke nationale wetgeving in ontwikkeling is of zelfs binnenkort al in werking treedt; verzoekt de regering in lijn met de aangenomen motie ook privacyvriendelijke en betrouwbare leeftijdsverificatie voor online gokken en voor websites met pornografische content wettelijk te borgen, en gaat over tot de orde van de dag.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.